Ar paſcha wiſuſchehliga augſta Keiſara wehleſchanu.

Makſa ar peeſuhtiſchanu par paſti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 rbl. 75 kap.
beſ Peelikuma: par gadu 2 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu 1 „ 40 „
beſ Peelikuma: par ½ gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 90 „
beſ Peelikuma: par ¼ gadu — „ 70 „

Makſa beſ peeſuhtiſchanas Rigâ:
Ar Peelikumu: par gadu 1 rbl. 75 kap.
beſ Peelikuma: par gadu 1 „ — „
Ar Peelikumu: par ½ gadu — „ 90 „
beſ Peelikuma: par ½ gadu — „ 55 „
Ar Peelikumu: par ¼ gadu — „ 50 „
beſ Peelikuma: par ¼ gadu — „ 30 „

Mahjas Weeſis.

Mahjas Weeſis teek iſdots ſeſtdeenahm no plkſt. 10 ſahkot.

Makſa par ſludinaſchanu: par weenas ſlejas ſmalku rakſtu (Petit)-rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, makſa 8 kap.

Redakzija un ekſpedizija Rigâ, Ernſt Plates grahmatu- un bilſchu-drukatawâ un burtu-leetuwê pee Petera baſnizas.

32. gada-gahjums. — Mahjas Weeſis iſnahk weenreiſ pa nedelu.

№ 51. Seſtdeen, 19. dezembrî. **1887.**

Mahjas Weeſi ar Peelikumu war paſtellet un **ſludinajumus** nodot **Rigâ, pee Petera baſnizas.** Beſ tam „Mahjas Weeſi" war wehl paſtellet beſ daudſ peenemſchanas weetahm Pēterburgas un Jelgawas Ahr-Rigâ un Sarkandaugawâ, wehl zitâs pilſehtâs, kâ: **Zehſis:** Grahwel un Peterſon k. bodês; **Walmeerâ:** E. G. Trey k. bodê; **Walkâ:** M. Rudolff un Paulin k. bodês; **Ruſenê:** J. Alkſne k. grahm.-bodê; **Limbaſchôs** D. Uhder k. bodê; **Jelgawâ:** H. Allunan un Beſthorn k. grahm.-bodês; **Bauſkâ:** J. Beckmann k. grahm.-bodê; **Kuldigâ:** Beſthorn k. grahm.-bodê; **Wentspili:** M. Ries k. grahm.-bodê; **Leepajâ:** Ukſtin k. grahm.-bodê; **Tukumâ:** Baumann k. grahm.-bodê; **Talſôs:** H. Tow k. grahm.-bodê un biblioteka un Wolontſchewſki k. grahmatu-bodê; **Kandawâ:** Jaegermann k. weeſnizâ; **Sabilê:** Ginter kga weeſnizâ. Tad wehl „Mahjas Weeſi" war apſtellet pee ſaweem zeen. draudſes mahzitajeem, ſkolotajeem un pagaſta ſkrihwereem, kurus mihli luhdſu, tahdas apſtelleſchanas laipni peenemt.

„Mahjas Weeſa" pehdejais 52. numurs iſnahk zetortdeenâ, 24. dezembrî ſchinî gadâ.

„Mahjas Weeſis" lihdſ ar Peelikumu,

ſawu **33. gada-gâhjumu** nahkoſchâ 1888. gadâ ſahkdams, iſnahks tahdâ paſchâ leelumâ, un paſneegs ſawâ weegli ſaprotamâ walodâ wajadſigâs ſinas un pahrſpreedumus, pamahzidamus ſtahſtus un padomus, gudribas graudinus un jautribas ſeedinus.

„Mahjas Weeſis" makſâ:

Ar peeſuhtiſchanu par paſti:		Beſ peeſuhtiſchanas:	
Ar Peelikumu par gadu	2 rbl. 75 kap.	Ar Peelikumu par gadu	1 rbl. 75 kap.
Beſ „ „ „	2 „ — „	Beſ „ „ „	1 „ — „
Ar „ „ pusgadu	1 „ 40 „	Ar „ „ pusgadu	— „ 90 „
Beſ „ „ „	1 „ — „	Beſ „ „ „	— „ 55 „

„Mahjas Weeſa" apſtelleſchanas teek pretim nemtas ſchahdâs weetâs:

Rigâ: manâ drukatawâ un Latweeſchu grahm.-bodê pee Petera baſnizas; J. Kaſimira k. grahmatu-bodê Kalku- un Walnu-eelu ſtuhrî Nr. 39.

Peterburgas Ahr-Rigâ: Puhziſchu Gedert kga grahm.-bodê Tehrbatas eelâ Nr. 14; Jagodkin k. bodê pee leelâ pumpja.

Pahrdaugawâ pee Stabuſch kga, pretim Holma fabrikai; Buſch kga (ſenak Grundmann k.) wihnuſi Jelg. Ahr-Rigâ leelâ eelâ Nr. 9, Altberg kga grahmatu-bodê Jelgawas Ahr-Rigâ leelâ eelâ Nr. 11 un pee A. Reekſtin kga, Slokas eelâ Nr. 41.

Ilgezeemâ: Modin un Waſilij Bekakow kgu pahrdotawâs.

Zehſis: tirgotaja Boris Peterſon kga bodê.

Walmeerâ: E. G. Trey kga grahmatu-bodê.

Walkâ: M. Rudolff un Paulin kk. grahmatu-bodês un E. Kikkan kgs.

Ruſenê: J. Alkſne kga grahmatu-bodê.

Limbaſchôs: D. Uhder kga bodê.

Laudonâ: pee grahmatu ſehjeja Karl Gruſin kga.

Jelgawâ: H. Allunan, Beſthorn un Jeger kgu grahmatu-bodês.

Kuldigâ: Beſthorn kga grahmatu-bodê.

Wentspili: M. Ries kga grahmatu-bodê.

Talſôs: H. Tow k. grahm.-bodê un biblioteka un Wolontſchewſki k. grahm.-bodê.

Tukumâ: Baumann kga grahmatu-bodê.

Bauſkâ: Bekmann kga grahmatu-bodê.

Jaunjelgawâ: A. Schwabe kga grahmatu-bodê.

Dubultôs: Goerke kga apteekî.

Tad wehl „Mahjas Weeſi" war apſtellet pee ſaweem zeen. draudſes mahzitajeem, ſkolotajeem un pagaſta ſkrihwereem, kurus mihli luhdſu, tahdas apſtelleſchanas laipni peenemt.

Kas 10 ekſemplarus uſ weenu adreſi apſtellê, tas dabuhs weenpadſmito ekſemplaru par welti peeſuhtitu. — Pirmam numuram ees lihdſ kâ dahwana glihts ſeenas-kalendaris.

Ihpaſchneeks un iſdewejs: **Ernſt Plates.**
Atbildoſchais redaktors: **Dr. phil. Arnold Plates.**

Politikas pahrſkats.

Wahzija. Par Wahzijas kronaprintſcha weſelibas ſtahwokli nahk arweenu labakas ſinas. Ahrſti iſſazijuſchi, ka kronaprintſcha kakla ſlimiba ne-eſot wehſis un ka zeribas uſ pilnigu iſweſeloſchanos. Preekſch kahda laika, kà tas muhſu laſitajeem wehl buhs deeſgan atminams, ahrſti iſſazijg ka minetà kakla-ſlimiba eſot wehſis, ar kura tikai gadu wareſchot palikt pee dſihwibas. Schahds ahrſtu ſpreedums ne maſumu iſtrauzeja un daſchi politikas wihri jaw ſahka ſawas domas greeſt uſ kronaprintſcha dehlu, prinzi Wilhelmu. Kà daſchâs Berlines awiſês laſam, tad jaw pat diwas partijas raduſchahs, weena, kas turahs pee kronaprintſcha, un otra, kas turahs pee wina dehla. Tagad, kur nu ſinas atnahkuſchas, ka droſcha zeriba uſ kronaprintſcha pilnigu un brihſu iſweſeloſchanos, gan ihſâ laikâ minetàs partijas apkluſihs.

Franzija. Franzijas tautasweetneeku ſapulzei tagad ir brihwlaiks no ſawahm ſehdeſchanahm. Scho brihwlaiku nu daſchi iſleeto preekſch rihkoſchanahm, ſihmejotees uſ ſenatoru zelſchanahm. Schihs zelſchanas ſahkſees no 5. janwara. Scho reiſ buhs zekami 82 ſenatori. Monarkiſti uſ ſcho zelſchanu leek leelas zeribas, proti ka dabuſchot ari tahdus eezelt, kas ir winu partijas peekriteji.

Wilſona prahwa atkal atjaunota, jo peenahzis klaht daudſ materiala, tà ka laudis pahrleezinati, ka teeſas nu atſihs par eeſpehjamu apzeetinat Wilſonu, kas jo plaſchâ mehrâ peedalijees pee ſinamàs ordenu tirgoſchanas. Bet ari ſchoreiſ zelotees ſchaubiſchanahs, waj Wilſonam ko ſpehſchot peerahdit, tapehz ka wiſs tik weikli eerihkots.

Anglija. Kahda Londones awiſe rakſta, ka wiſpahrigais politikas ſtahwoklis eſot ſchim brihſcham deeſgan wahrigs, jo newarot ſinat, waj tikai galu galdôs ne-iſzelotees karſch. Kreewija gan karu neſahkſchot, bet weegli waretu notikt, ka ſinamàs trihs ſabeedrotàs leelwalſtis (Wahzija, Auſtrija un Italija) ſahktu domat uſ kara ſahkſchanu.

Iſ Londones ſino kahdai Berlines awiſei, ka lords Randolfs Tſchertſchils, kas kopâ ar ſawu kundſi tagad uſturahs Peterburgâ, no lorda Solsberi dabujis ſwarigu wehſti politiſkâ uſdewumâ. Zitas awiſes atkal rakſta, ka ſchai ſinai newarot ihſti tizet, tapehz ka lordam Tſchertſchilam ne-eſot Anglijâ nekahds politiſks ſwars, un tapehz winam ſwarigu politiſku uſdewumu ne-uſdoſchot.

Londones eelâs iſdalija drukatus uſaizinajumus, kas laudis uſaizinaja, ſeemas-ſwehtku pirmâ deenâ leeliſki pulzetees Trafalgara ſkwerâ. Laudis lai nahkot beſ muſikas un beſ karogeem, bet labi ſagatawojuſchees uſ warmahzigàs un neleetigàs polizijas uſbrukumu atgainaſchanu.

Italija. Par pahweſta jubileju laſamas ſchahdas ſinas: Jubilejas deewkalpoſchana tiks noturēta jaungada deenâ pulkſten 8 no rihta pee tà ſauzamà pahweſta altara. Pahweſts no Watikana nonahks baſnizâ. Pa minetàs deewkalpoſchanas laiku baſniza paliks preekſch leelakas publikas ſlehgta; tikai tad tiks baſnizas wahrti atſlehgti, kad pahweſts no baſnizas buhs atpakal dewees ſawâ pilî. Sawas gaidamas jubilejas dehl pahweſts lizis iſdalit 141,000 lihru daſchadahm labdarigahm eeſtahdehm un Romas un tahs apkahrtnes nabageem.

Tiberas upe paſtahwigi uſpluhſt, tà ka Romas pilſehtas ſemakàs dalas jaw pahrpluhduſchas. Kehninſch Umberts apmeklejis pahrpluhdinatos apgabalus un no laudim juhſmigi tizis apſweizinats.

Bulgarija. Koburgas prinzim Ferdinandam eſot deeſgan naudas iſgahjis, lai tiktu eezelts par Bulgarijas waldneeku: Jaun-Tſcheku awiſe „Narodn. Liſt." ſino tà: 280,000 frankus dabuja „patriotu liga", kura wehletajus kokeem dſinuſe pee balſs nodoſchanas; 2,500,000 franku dewis preekſch Wakarekas-Zaribrodas dſelſzeka buhwes; 500,000 franku dabujis eekſchleetu miniſtris, ko uſturet ſpijonus; 150,000 franku preekſch ſchandarmu ſkaita pawairoſchanas; 50,000 franku dabujis Sachariſs Stojanows, awiſes „Swoboda" iſdewejs; ar 20,000 franku nopirkts ſchurnala „Plowdiw" redaktors u. t. t. Prinzis Ferdinands tagad maſak domajot par ſawu kroni, neka par iſdotàs naudas atdabuſchanu, tapehz ari peerunajot ſawu waldibu, lai paſteidſotees ar aiſnehmumu.

Par prinzi Ferdinandu runadami, gribam ar peeminet kehnineenes Wiktorijas wahrdus par winu. Kehnineene, kà „Now." rakſta, eſot ſazijuſe: Prinzis pahrkahpis paſtahwoſchos ſtarptautiſkos nolihgumus un Bulgarijâ uſturedamees padarot politiſkos apſtahklus nedroſchus. Herzogeenes Klementines (printſcha mahtes) peenahkums buhtu, peerunat prinzi, lai tas atſtahjot Bulgariju.

Feletons.

Lepras ſlimiba (ſpitaliba) Rigâ un winas apkaimê.

Ne-ilgi atpakal kahds ahrſts apzeloja Baltiju, iſpehtidams, zik tur atradahs lepras jeb ſpitalibas ſlimneeku. Zaur wina pehtiſchanu tika dariti uſmanigi uſ ſcho breeſmigo ſlimibu, kas pehdejâ laikâ arweenu wairak ſahkuſe iſplahtitees. Scho apſtahkli eewehrodama, Rigas weſelibas komiteja bija uſaizinajuſe dakterus E. v. Bochmanu, R. Heerwagenu un A. Bergmanu, ſawahkt ſinas par to, kahdâ mehrâ minetà ſlimiba iſplahtijuſehs Rigâ un winas apkaimê, un pee tam iſſazit ſawas domas, kà ſchihs ſlimibas iſplahtiſchanahs buhtu aprobeſchojama. Mineto triju kungu ſinojums nodrukats eekſch „Rig. Stadtblätter." No ſchi garà ſinojuma ari kahdu dalu paſneegſim ſaweem laſitajeem.

Ar wahrdu „lepra" apſihmê jaw gadu tuhkſtoſcheem paſihſtamu ſlimibu, ko Latweeſchu walodâ noſauzam par ſpitalibu. Wiſur, kur ſchi breeſmiga ſlimiba parahdijahs, ta ſazehla leelas bailes, tadehl pret tahs apſpeeſchanu ari ſpehra wiſſtingrakos ſolus. Wiſpahrigi leetotais lihdſeklis bija tas, ka lepras ſlimneekus jeb ſpitaligos atſchkihra no weſeleem zilwekeem, nelaimigos ſlimneekus tà ſakot iſſtuhma no zitu zilweku ſabeedribas. Pirmos likumus, ſihmejotees uſ ſcho ſlimibu, atrodam Moſus grahmatâs; tad pee Perſeeſcheem (kahdus 600 gadus preekſch Kriſtus peedſimſchanas), wehlak pee Greekeem un tad pee Romneekeem.

Pehz Kriſtus peedſimſchanas pirmajâ gadu tuhkſtotî lepra iſplahtijahs par Franziju un Wahziju. Wiſur pret winas apkaroſchanu iſleetaja jaw mineto lihdſekli, proti ſlimos atſchkihra no weſeleem.

Kahdu tuhkſtoti gadu pehz Kriſtus peedſimſchanas ſahka iſleetat wehl ſchahdu lihdſekli: Pilſehtas un leelakee kloſteri eelika lepras ſlimneekus ſewiſchki preekſch ſcha mehrka uſbuhwetôs, leelôs, ſlehgtôs namôs. Zaur to panahza jo leelu labumu: jo wairak atſchkihra ſlimneekus no weſeleem, to teeſu ari pate ſlimibas iſplahtiſchanahs maſinajahs, to teeſu wairak wina ſahka ſuſt. Franzijâ, kur 13. gaduſimtena eeſahkumâ bija kahdi 2000 namu preekſch lepras ſlimneekeem, jaw 16. gadu ſimtenî wareja leelu dalu ſlehgt un 18. gaduſimtenî wairs nebija neweena tahda ſlimneeka, wezee bij iſmiruſchi un jauni nenahza klaht.

Wahzijâ, Anglijâ un Hollandijâ, kà ari wiſâs taîs ſemês, kur ruhpigi un ſtingri atſchkihra lepras ſlimneekus no weſeleem un paſtahwejo ſewiſchki ſlimneeku nami preekſch tahdeem ſlimneekeem, lepras ſlimiba beidſahs jaw 18. gadu ſimtenî. Wakara Eiropâ ſcho ſlimibu wehl tagad atrod kahdôs Italijas apgabalôs, tad Spanijâ un wiswairak Portugalijâ. Schinîs ſemês ar lepras ſlimibu ſirgſt wiſnabadſigako ſchkiru laudis, kuri weſelibas ſinâ dſihwo wiſſliktakôs apſtahklôs: ſwejneeki, kalnu apdſihwotaji u. t. Beſ tam ari atrod lepras ſlimneekus Norwegijâ, kur ſchi ſlimiba ar katru gadu eet maſumâ, tapehz ka tur eetaiſitas wajadſigàs ſlimnizas un teek iſleetoti wiſi ziti wajadſigee lihdſekli.

Tas, ihſumâ ſanemts, buhtu lepras dſihwes gahjums, ja atſtahjam lepras ſlimneekus neeewehrotus zitâs paſaules dalâs, ihpaſchi deenwidus ſalâs. Tagad greeſiſimees uſ Baltiju atpakal, ihpaſchi uſ Rigu un winas apkahrtni.

Zaur krahtahm ſinahm iſrahdijees, ka ſchim brihſcham paſchâ Rigâ dſihwojot 36 lepras ſlimneeki un Salas draudſê kahdi 15. Schinî draudſê redſams, ka minetà ſlimiba pehdejôs 20 gadôs ſtipri gahjuſe wairumâ. Teek mineti ſchahdi ſkaitki: 1860. gada beigâs 2000 dwehſelu leelâ draudſê bijuſchi diwi lepras ſlimneeki, tad no 1870. lihdſ 1880. gadam jaw bijuſchi deſmit, no 1880. lihdſ 1886. gadam pat peezpadſmit jauni ſaſlimſchanas atgadijumi peenahkuſchi klaht, kas rahda, ka ſlimiba laikam ari zaur peelipſchanu iſplahtahs. Pee ſchihs reiſas ari buhtu peeminams, ka lepras ſlimibas gaita iſſchkirahs no zitu paſihſtamo lipigo ſlimibu gaitas tikai zaur ſawu daudſ lehnaku attihſtiſchanos. No teem 36 lepras ſlimneekeem, kas ſchim brihſcham dſihwo Rigâ, ir no 1870. lihdſ 1880. gadam ſaſlimuſchi 9 un no 1880. lihdſ 1886. gadam 27.

Saſlimſchana ar lepru Rigâ gadu no gada wairojotees, to peerahda ſchahdi ſkaitki: Senak pilſehtas ſlimnizâ uſnehma katru gadu 2 lihdſ 3 lepras ſlimneekus, bet 1885. gadâ jaw 9 un 1886. gadâ 11 lepras ſlimneekus; no 1880. lihdſ 1886. gadam pawiſam 29 jaunſaſlimuſchi tikuſchi uſnemti.

Eewehrojot, ka lepras ſlimneeku ſkaits nedaudſ gadôs tik ſtipri wairojees, iſzelahs jautajums, kà ſcho wairoſchanos waretu pamaſinat, apturet. Par derigako lihdſekli preekſch tam minetee dakteru kungi atſinuſchi, ka buhtu eetaiſama ſewiſchka ſlimnize preekſch lepras ſlimneekeem. Par derigu weetu preekſch tahdas ſlimnizas iſrahdotees kahds no ne-apbuhweteem platſcheem Scharloteslejas waj Duntesmuiſchas eelâ. Wiſpirms peetiktu, ka ſlimnizu eetaiſitu ar kahdahm 40 gultahm preekſch ſlimneekeem. Tur buhtu uſnemami 11 ſlimneeki iſ Salas pagaſta, kura atſchkirſchana no weſeleem nepeezeeſchami wajadſiga; tad 10 no muhſu juhrmalâ dſihwoſcheem lepras ſlimneekeem, un 20 ſlimneekus iſ paſchas Rigas. Tà tad wehl atliktos 5 gultas preekſch ſlimneeku uſnemſchanas iſ ziteem apgabaleem waj preekſch tahdeem, kas wehlak ſaſlimtu. Schahdai ſlimnizai ari wajadſetu ſawa paſtahwiga ahrſta, lai wajadſibas brihdî buhtu klaht, kad ſlimneekam paſneedſama ahtra palihdſiba, par peemehru, kad balſs rihkle aiſdambejahs zaur lepras augoneem.

Beigâs wehl buhtu kahds wahrds peeminams par lepras ſlimneeku paſchu. Lepras ſlimneeks no wahrguka iſſchkirahs zaur to, ka ſchis, proti wahrgulis, wahrgſt ar ne-iſdſeedejamu ſlimibu, kura lehnaki waj ahtraki, bet katrâ ſinâ winu wed pee nahwes, pehz tam, kad preekſch wina eeſtahſchanahs wahrgulnizâ jaw wiſadi lihdſekli pret wina ſlimibu par welti tikuſchi iſleetoti, — turpreti lepras ſlimneeks ſirgſt ar ſlimibu, kuras tahlakâ attihſtiſchanahs gan it labi war tikt aptureta zaur ahrſteſchanu, jo turklaht wehl pret ſcho ſlimibu weenmehr teek eeteikti un iſleetoti jauni lihdſekli.

Zaur nepeekuhſtoſcho pehtiſchanu jaw eſot ahrſteem iſdewees, atraſt lepras ſlimibas dihgli. Ja tas iſrahditos par pateeſu, tad ari zerams, ka ar laiku ari iſgudros un atradihs lihdſekli, ar ko ſcho dihgli iſnihzinat.

Lai nu buhtu ar pilnigo iſahrſteſchanu, kà buhdams, pirmais uſdewums arweenu tas, apturet iſplahtiſchanos, ko panahk, ſlimneekus atſchkirot no weſeleem.

Turzija. No Konſtantinopoles pa telegrafu atnahkuſe ſina, ka kara miniſterijâ teek pahrſpreeſts jautajums, waj newajadſetu 50,000 wihru eeſaukt, ar ko pawairot kara-pulkus Makedonijâ un pee Erſerumas. Turzijas waldiba preekſch ſchi noluhka gribot aiſnemtees 1 miljonu mahrzinu un ſchim aiſnehmumam par droſchibu eekihlat kahdus dſelſszelus.

Wehſtules un ſinojumi.

(„Mahjas Weeſa" originalas korreſpondenzijas.)

No Oſolmuiſchas (Suntaſchu draudſê) mums rakſta: Oſoleeſchôs jaw wairak gadus paſtahw ſagļu banda. Schi ſagļu banda paſtrahdajuſe maſ gadôs daudſ un daſchadas ſahdſibas. Daudſ no bandas lozekleem jaw zeetumâ ſehdejuſchi un daſchi no teem wehl ir tagad zeetumâ. Ne-ilgi atpakaļ ſchi ſagļu banda bij eelauſuſehs Oſolmuiſchas rijâ un gribeja tur labibu iſſagt, bet muiſchas meſchaſargs rijâ guleja un labibu ſargaja. Schis, no trokſchņa pamodees, eeraudſijis uguni un domajis, ka rija degot, un tà tad bailês eeſahzis kleegt. To dſirdedami, ſagļi aiſlaiduſchees lapâs. Wini bijuſchi kahdi tſchetri tehwini. Weens iſlikahs meſchaſargam paſihſtams, winſch to tureja par R. mahjas puiſi. Schis puiſis ari ir zeetumâ aiſweſts, bet paſtahwigi leedſahs, uſdot ſawus lihdſbeedrus. Par ſagļu bandas wadoni tura kahdu ſaimneeku. Tahdas domas turot, ari kahdu ſaimneeku nehma daſchas reiſas iſmekleſchanâ, bet nekad wehl naw iſdewees, ko ſkaidri peerahdit. Zereſim, ka turpmak iſdoſees, bandas wadoni dabut rokâ un tà tad wiſu bandu iſnihzinat.

Preekſch maſ gadeem Oſoleeſchôs ſaſtahjahs dſeedaſchanas beedriba ſem weetigà ſkolotaja wadiſchanas. Schee dſeedataji jaw iſrihkoja kahdu ſeemaſ-ſwehtku egliti, kur tee pirmo reiſu publikas preekſchâ uſ balſim dſeedaja; bet ſchi ari bija pirmà un beidſamà reiſa, kur tee kopâ dſeedaja. Drihſ iſzehlahs ſtarp dſeedatajeem ſchkelſchanahs, ka tee uſ wiſahm puſehm iſklihda un winu beedriba uſ muhſchigo duſu aiſgahja. Tagad Oſoleeſchu iſpreezaſchanahs weetas ir tikai weenigi krogi, kur tee katru ſwehtdeenu ſa-eet, jautri padſihwot, lai gan Suntaſchu labdariſchanas beedriba naw tahlu, tomehr tur neweens nepeedalahs, teem ir labaki ſawôs krogôs, kur walda weza tumſiba un nekahrtiba. Ar laiku, kà droſchi zeram, ari ſchihs nebuhſchanas Oſoleeſchôs beigſees un Oſoleeſchi paſchi arweenu wairak ſahks atſiht jaunlaiku gaiſmas un iſglihtibas praſijumus, atmeſdami wezu tehwu pehdas, „tad auſihs jauna gaiſma un beigſees tumſiba."

Auſinu Mahrtinſch.

No Aumeiſtera puſes mums rakſta: Sche pee mums iſdarita 17. ſeptembra deenâ pahrleeku leela un brihnum pahrdroſchaſahdſiba. Sahdſiba bijuſe ſchahda: Muhſu Aumeiſtera pagaſtâ, maſgruntneeka Krp. mahjâ, uſ ihri dſihwo kahds leels naudas wihrs, kura naudas ſumma lihdſ ſchim neweenam nebija ſinama, tikai ſinaja, ka minetais naudas wihrs, ſawâ laikâ par krodſineeku un kahdu reiſu ari par zitu weikalneeku buhdams, bij ſatarpijis labu naudas ſummu; beſ tam winſch wehl mantojis no ſawa miruſcha brahļa Peterburgâ kreetnu kapitalu ſawai weenigai meitai par ihpaſchumu. Wina tuwakee radi jaw daudſreiſ kurnejuſchi, lai tahdas leelas naudas ſummas ilgi mahjâ neglabajot, bet labaki noguldinot droſchâ weetâ. Bet winſch katram atbildejis, ka neweenam par wina naudu newajagot ſinat un neweenam gar to ne-eſot nekahda daļa.

Reiſ kahdâ deenâ par ſawu naudu pahrdomadams un to wiſu ſaſlodſidams weenâ pauninâ, eetihtu baltâ lupatâ, winſch to eelizis ſawâ dſihwes iſtabinâ weenâ ſkapî un tad nogahjis uſ tuwejo zeemu pee ſawa mahſas dehla, kas labu ſkolu baudijis, un to luhdſis, lai otrâ deenâ atnahkot pee wina, ſewiſchki uſrakſtit wehrtspapiru numurus. Tas ari apſolijees to darit, bet naw nogahjis, tapehz ka zitas nenokawejamas dariſchanas dehļ bijis ja-eet uſ Zehſu teeſahm, tà tad gaidiſchana to deenu naudas wihram bijuſe welta. To paſchu deenu nonahk pee wina kahds kaiminſch zeemotees un paſtahſta, ka wina mahſas dehls jaw nakti gar ſcha mahju projam aiſbrauzis un lai ſchodeen wairs negaidot, bet lai labak winam ejot lihdſ uſ tuweju krodſinu, ko eebaudit un wezàs paſakas patreekt. Slinks nebuhdams, aiſeet ari, kad ſawu deenaſtmeitu bija parihkojis, lai ſaimneekam palihdſot nobeigt auſu pļauſchanu, jo taî deenâ bijis jauks pļaujams laiks. Naudineeks, ſawas iſtabas durwis aiſſlehdſis, ſazijis aiſeedams preezigi uſ ſawu zeeminu, lai paſkatotees, ka ſchodeen wiſi mahjas ļaudis ſparigi tihrumâ ſtrahdajot un mahju tik tukſchu atſtahjot, lai waj wilki nahkot eekſchâ; tikai otrâ iſtabâ gulot kahds ſaſlimis puiſis. Ap paſchu pusdeenu mahja bijuſe itin kluſa. Te peepeſchi eeſpraudees kahds ſweſchs tehwinſch naudineeka iſtabâ un pahr dehļu ſeenu pee wezâ naudas ſkapja, tam durwis ſaploſidams un wiſu, kas tur eekſchâ bijis, panehmis; tad naudas pauninu eeſpeedis paduſê un weikleem ſoleem ſpehrees uſ tuwejo behrſu birſi taiſni projam. Slimneeks, ehrbega otrâ galâ iſtabâ guledams un ſawu trokſni dſirdedams, peegahjis pee loga ſkatitees, waj kahds blehdis nebuhs eenahzis, jo ſinaja, ka wiſi mahjas ļaudis tihrumâ. Par brihnumu ſlimneeks zaur logu eerauga kahdu wihreli, balta paunina paduſê, ahtri aiſſteidſamees uſ tuwejo birſi. Slimneeks pahrdomadams, iſgahjis iſ iſtabas, to wehl redſet, waj nebijis kahds Tſchigans pa to ſtarpu eelauſees mahjâ, jo taî birſê Tſchiganeem aiſween wehl bij patihkama dſihwe. Ap to paſchu laiku ſaimneeks ari nahzis no tihruma mahjâ. Nu ſlimneeks tam waizajis, waj minetâ birſê wehl Tſchigani nedſihwojot. Saimneeks teizis, ka ſendeenahm jaw Tſchigani projam. Slimneeks ſaimneekam wiſu iſteizis, ko dſirdejis un ko redſejis. Saimneeks iſbihjees, aiſſteidſees uſ tihrumu un paſtahſtijis naudineeka deenaſtmeitai, ka nupat kahds zilweks eſot wina iſtabâ bijis un ar baltu pauninu aiſbehdſis uſ birſi.

Meita ſteiguſehs mahjâ apſkatitees. Pa durwim iſtabinâ eekſchâ netikdama, gahjuſe pee loga. Zaur logu redſejuſe, ka pa grihdas wirſu iſkaiſitas ſudraba leetas, kà ari ſihka nauda, wina tuhlit aiſſteiguſehs uſ tuwejo krodſinu pee ſawa kunga, tam raudadama un trihzedama iſteikuſe, ka mahjâ tagad ſlikti eſot. Naudineeks kà traks aiſſkrehja mahjâ un atradis, ka paunina projam. Ap to paſchu laiku kahds tuwejais maſgruntneeks tahs paſchas mahjas tuwumâ bijis uſ irbju mediſchanu iſgahjis un nu domas uſ to greeſahs, ka tas pats buhſchot tas blehdis bijis. Ahtrâ wihſê pagaſta waldiba atſaukta un pehdas dſihſchana eeſahkta. Waldibas wihri waizajuſchi, zik tad pawiſam naudas eſot iſſagts. Naudas ihpaſchneeks ar leelahm duſmahm atbildejis, ka neweenam newajagot ſinat, zik leela ſumma iſſagta, bet tikai iſſagto dabut rokâ. Nu bija waldibas wihreem ne-iſprotams, kà ar to leetu lai eeſahk. Pehdigi, kad nodomato ſagli ſuhtija uſ Walkas brugu teeſu, tad nu bij ja-iſteiz, ka ſeſchpadſmit tuhkſtoſchi un peezi ſimti rubļu ſudraba taî pauninâ bijuſchi ſaſlodſiti. Lihdſ ſchim wehl ihſtenais blehdis naw ſinams.

Gauſchenu Dahwids.

No Stukmanes mums rakſta: Preezajamees, ka tatſchu reiſ pee ſeemas zeļa tikam; tagad ir deeſgan peeteekoſchs ſeemas zelſch, tà ka ſemkopjeem ſeens, malka un zitas tamlihdſigas wajadſibas nu beſ leelahm puhlehm peewedamas. Peeteekoſcho ſeemas zeļu dabujahm naktî no 14. uſ 15. dezembri, ſalſtot 13 grahdus pehz Reomira.

Pehdejâ laikâ nekas ſwarigs naw notizis, iſnemot ſchahdu maſu atgadijumu. Kahdu aitu ſagli ſanehma un pehz leelas tirinaſchanas ari dabuja rokâ wina otro iſbehguſcho amata beedri. Tagad abi, kahrodami pehz aitas gaļas, nu ehd Rigas maiſiti beſ kahdeem zepeſcheem.

Lejas Peteris.

No Kirimezes (Nowgorodas gubernâ) mums rakſta: Mehs Latweeſchi, kas tahlumâ ſchkirti no dſimtenes un tehwijas, tikai laikrakſtôs ſchad un tad dabujam ſinojumus laſit par ſekmigahm darboſchanahm, ar kahdahm tauteeſchi nodarbodamees mihļâ Baltijâ uſ preekſchu zenſchahs. Ari mums wehleſchanahs daudſreiſ ſirdî pamodahs, ka wajadſetu un ka derigi buhtu, kahdas beedrigas eeſtahdes dibinat waj ari iſrihkot kahdus iſrihkojumus, kas uſ labu pamudinatu; bet ſpehka un ſazenſibas ſinâ mehs lihdſ ſchim newarejam ſawâ ſtarpâ nodibinat ne to maſako kopdarbibu, kas buhtu preekſch prahta zilaſchanas un gara iſglihtibas. Gribejam jaw kahdus gadus atpakaļ eegahdatees laſiſchanas biblioteku, bet pee ihſtas weenprahtibas newarejam tikt. Schinî reiſâ nu gan waru ar preeku dahrgajeem tauteeſcheem paſinot, ka kahds weenprahtibas gaiſmas ſtarinſch ſtarp mums eeſpihdejis. Schi gada 21. auguſtâ pee mums no Peterburgas atbrauza miſionars A. Silbermann kungs, Deewa wahrdus ſludinat. Pehz beigteem Deewa wahrdeem, winſch muhs uſmudinaja, lai eegahdajam paſchi ſawſtarpigu biblioteku, un to darot ſirſnigeem wahrdeem un paſcham peedalotees, winam bij eeſpehjams tik tahļu paſkubinat, kà jaw no pirmà ſahkuma ſalaſijamees kahdi 34 beedri. Preekſch pirmo grahmatu eegahdaſchanas, katris beedribâ eeſtahjotees, eemakſajam 1 rbl. 50 kap. Ari dſeedaſchanas jaukts koris zaur Silbermanna kunga uſmudinaſchanu ſaſtahdijahs ſem D. Altrak kunga wadiſchanas. Muhſu weenprahtibai par godu „laſiſchanas beedribas" dibinaſchanas ſwehtkus ſwehtijam 2. nowembrî ſch. g. pehz apakſchâ minetas kahrtibas. Pehz nodſeedatas dſeeſmas „Deews Kungs ir muhſu ſtipra pils" zeen. Silbermann kungs tureja runu par 133. Dahw. dſeeſmas wahrdeem: „Meers un weenprahtiba ir ſelta glihtums." Runa bijo ļoti aiſgrahboſcha. Pehz tahs dſeedaja muhſu jauktais koris dſeeſmu „Deewam ir gods." Tad runaja muhſu laſiſchanas beedribas preekſchneeks F. Pamp kungs, ſawâ runâ iſſazidams wehleſchanos, lai nepaſtahwiba, ļaunas eerunas un muſinaſchanas beedru ſtarpâ nedabutu eeſaknotees. Tad Kolomowſkas laſiſchanas beedribas preekſchneeks, Eineman kungs, nowehleja laimes muhſu, kà ari wiſahm beedribahm Kreewijâ un Baltijâ, pee tam ſazidams, ka lai wiſas dſihtos dſihwot weenprahtibâ un mihlibâ. Pehz tam wehl runaja 14 perſonas, kas ſawâs runâs aiſrahdija, ka jadſenahs pehz gara un prahta iſglihtibas; ka ikkatram zilwekam un wiſahm beedribahm jazenſchahs par wiſahm leetahm wairak uſ muhſchigo debeſs beedribu.

Pee ſchihs reiſas gribu peeminet, ka D. Altrak kungs ſawu jauko runu bij ſaſkandinajis ritumâ, kurâ norahdija, ka no lepnibas, mahnutizibas, dſerſchanas un kildoſchanas jaſargahs un kriſtiga mihleſtiba un ſahtiba janem par preekſchſihmi. Uſ wiſahm 16 runahm, kas tapa runatas, zeen. Silbermann kungs atbildeja ar iſſkaidroſchanu un pamahziſchanu un aiſrahdija, ka japuhlahs un jadſenahs wiſeem pehz Deewa taiſnibas un wina walſtibas. Pehz katras runas tika nodſeedats peelihdſigs dſeeſmu pantinſch.

Swehtku laiks ļoti jauki un ahtri pagahja. Beidſot wehl peeminu, ka tagad muhſu „laſiſchanas beedribai" ir 39 beedri. Grahmatas tika pirmo reiſu iſdalitas ſwehtdeenu 6. dezembrî. Lai Deews dod labas ſekmes.

M. Zahns.

Iſ Walſts galwas pilſehtas.

Peterburga. Par uſ Sibiriju aiſſuhtito un no tureenes iſbehguſcho areſtantu ſkaitu „Peterb. Liſtoks" paſneedſ ſchahdas ſinas: 1. janwarî 1886. gada pehz areſtantu liſtehm Irkuzkas un Jeniſeiſkas gubernâs un Jakuzkas apgabalôs wajadſeja buht wairak nekà 110,000 aiſſuhtito areſtantu, bet tur atradahs tikai 42,000 perſonu, 20,000 bija dabujuſchi atkauju, eet darbâ un 48,000 jeb 45% no wiſeem aiſſuhtiteem bij paſuduſchi. Reetruma Sibirijâ aiſbehguſcho areſtantu prozentu ſkaits wehl leelaks, jo pee pehdejàs tur iſdaritàs areſtantu ſkaitiſchanas iſrahdijahs, ka tikai 33% no aiſſuhtiteem atradahs tajâ weetâ, kas teem noſazita, kamehr 67% bija paſuduſchi.

Pehz artilerijas waldes oſizielahm ſinahm pehdejâ Kreewu-Turku karâ iſſchauditas wairak nekà 50 miljoni patronu.

Nedeļas pahrſkats par notikumeem Baltijâ.

Par Widſemes gubernas waldes dariſchanu wedeja palihgu apſtiprinats muiſchneeks Alfreds Hakens.

No Salas. Ir mehs ar ilgoſchanu gaidijam peenahkam wehleſchanu deenu, kad wareſim eezelt amatôs tos, kam uſ nahkameem trim gadeem nodot ſawa pagaſta likteni un wadibu. Kandidatu bij wairak nekà wajadſigs, bet uſ weenu ſewiſchki wiſu azis greeſahs, no weenas puſes ar zeribu un uſtizibu, no otras puſes ar pahrſteigumu un bailehm, jebſchu gan neweenam, kam taiſniba un pagaſta labums ruhp, nebij ko bihtees. Scho wihru, ſkolotaju un ſaimneeku, Andreju Speru, tad ari eezehla ar leelu balſu wairakumu, 66 pret 18, par pagaſta wezako. Spera (Speras Andrejs) paſihſtams no agrakeem gadeem zaur kreetneem rakſteem un tulkojumeem un bauda wiſâ apkahrtnê wiſpahrigu zeeniſchanu, ſewiſchki ka muhſu tagadejo zenteenu aiſſtahwis un weizinatajs. (B. W.)

Walka. Par „Walkas ſaweeſigas beedribas" darbibu un panahkumeem „Ztg. f. St. u. L." paſneedſ garaku ſinojumu, no kura kahdu daļu ari paſneegſim ſaweem laſitajeem. Beedriba, tà minetâ ſinojumâ laſams, nodibinajahs 1. ſeptembrî 1885. gadâ, pehz tam, kad winas ſtatuti taî paſchâ gadâ 22. majâ no miniſtra puſes bij tikuſchi apſtiprinati. 1886. gada ſahkumâ beedribai bija 217 beedri, ta paſcha gada 1. ſeptembrî, kad beedriba bija gadu weza, tai bija 253 beedri, bet tagad jaw pahrak par 300, pee kam iſglihtotako beedru ſkaits weenmehr wairojahs. Daudſi, kas eeſahkot beedribai iſturejuſchees pretigi, tagad eeſtahjuſchees par winas beedreem. Eeguht ſawahm wajadſibahm derigas telpas, tas eeſahkumâ bijis beedribas galwenakais zenteens. Bet kad tahdas telpas Walkâ nebija dabujamas, tad beedriba pehdigi no-ihrejuſe nomu ar 15 iſtabahm (kas pa leelakai daļai bijuſchas ihſti majas) un ar leelu dahrſu, uſ 12 gadeem, pee kam iſihretajs beedribai atwehlejis mahjas eekſchpuſê iſdarit wajadſigos pahrgroſijumus un uſ paſchas rehķinuma eetaiſit leelaku ſahli, pee kam mahjas ihpaſchneekam, kad pehz notezejuſcheem ihres gadeem kontrakts netiktu atjaunots, eewehrojama daļa no pahrbuhwes iſdewumeem ja-atlihdſina. Pahrbuhwe tikuſe 1. martâ 1886. gadâ iſdota amatneekeem, ta paſcha gada 24 nowembrî pabeigta un 24. janwarî 1887. gadâ nams tizis eeſwehtits. Sahle, kurâ paſtahwiga, bet weegli iſahrdama ſkatuwe, eſot 14 aſis gara un 7½ aſis plata un makſajot lihdſ ar ſkatuwi un iſtabu, kas ſahli ſaweeno ar galweno ehku, kahdus 6000 rubļu. Beedriba pehz eeſpehjas gahdajuſe ari par daſchadu inwentaru, kura wehrtiba kahdus 2000 rbl., to ſtarpâ eſot ari 650 rbl. dahrgas klaweeres. Kà publika prot zeenit beedribas ſautribas komiſijas puhles, to leezinot tas apſtahklis, ka konzerti, teatra iſrahdes un ziti iſrihkojumi weenmehr ihſti leelâ ſkaitâ teekot apmeklèti.

No Krihſburgas rakſta „Zh.
tureenas mahzitajs Grünberg
dehļ eeſneedſis atlubgumu
weetâ draudſe un patronats
juſchi eewehlet Egiptes draudſes mahzitaju
kungu.

No Zarnikawas. No tureenas
„B. W." paſneedſam ihſu ſinu par Zarnikawas
pagaſta amata wihru zelſchanahm (ſk. „M. W."
Nr. 50); tagad „B. W." par mineto
jumu dabujis ſchahdu iſſkaidrojumu: Kad
deenâ wiſas pagaſta ſchkiras ſawus delegat
kahrtigi balſodamas, bij eewehlejuſchas, tad
kahs pagaſta amata wihru wehleſchanas,
kam pagaſta ſkrihweris nolaſija uſ wehleſch
ſihmejoſchos likuma paragrafus, lai katris
tajs ſinatu, ko likumi par to uſſaka, un
tam wehletajeem darija ſinamu, ka lihdſſchin
pagaſta amata wihri no ſaweem amateem
eſot atteikuſchees, un tamdehļ, ja kahdi
warot ari wehlet lihdſſchinigos. Pehz tam
kahs amatu wihru wehleſchanas, kur katris
wihrs par ſewi tika iſwehlets. Pagaſta
ſauza katru, balſs teeſibu baudoſcho wehleta
par ſewi pagaſta waldes iſtabâ un
kahdu winſch wehlot, — par to kahrtigas weh
ſchanas liſtes tika rakſtitas. Pehz kahda ama
wihra wehleſchanas pagaſta ſkrihweris paſl
naja wehleſchanas iſnahkumu, kahdi kandid
bijuſchi, zik balſis katris dabujis un kahds
balſu wairakumu tizis eezelts.

No P. K. kunga rakſta redſams, ka
Zarnikaweeſchus norahda par tahdeem, kas
wehleſchanas teeſibas neprot iſleetat, bet
weris preekſch wineem to iſdara. Tapat
P. K. kunga prahta, aſas partiju zihniņas
wehleſchanahm leekahs buht ļoti wajadſig
Zarnikaweeſchi pee ſawahm pagaſta amata wih
wehleſchanahm negahda wis par aſeem part
zihnineem, bet iſraugahs wihrus, kas
tizetos amatus prot kreetni iſpildit un
pilda, par ko ari draudſes teeſa, taiſni
wideiot, ſawu atſihſchanu un
— No wiſa P. K. kunga rakſta tik tas ir
teeſiba, ka Zarnikaweeſchi lihdſſchinigos am
wihrus atkal eewehlejuſchi amatôs, tik ne
zaur ſkrihweri, bet paſchi, — kà tas ari
dſams no wehleſchanas iſnahkumeem, jo pag
wezakais tika eewehlets no 43 wehletajeem
40 balſim un pagaſta preekſchneeki pirmais
39 un otrais ar 38 balſim; tapat ari ziti
gaſta amata wihri ar leeliſtu balſu wairakum
No P. K. kunga kahſinahm D. krogâ, ko
laipnajeem
Zarnikaweetis neka neſina.

Rujene. Rujenes meeſtinâ 10. dezembrî
tirgus. Wakarâ, kad lauzineeku leelaka
jaw bij aiſbraukuſchi, kahda
wihreem gahjuſe apkahrt,
palikuſcheem lauzineekeem.
Pahrmeklejuſchi meeſtina
atraduſchi neweena lauzin
Rujenes Leelâs muiſchas
10 lauzineeki krogâ bija
juſchi lauzineekus. Lauzin
dehļ tagad nekad nemehdſ
eerotſcheem, bija ari labi
kahs aſu kauja. Starp
neja ari waidi un palihga
weens noſchauts, diwi
trihs weeglaki. No lauz
naw eewainots. Swſchan
guleja turpat, ſneega
ſauktâ polizija likuſe to
ſeedoſchâ tirdſneeziba zau
ſahk pawiſam panihkt. (B. W.)

Terbatas uniwerſitatê dabujuſchi par iſſtrah
jumeem godalgas: teologijas fakultatê: ſelta
dali ſtud. theol. J. Walters no Widſem
ſudraba medali ſtud. theol. A. Beyſts no Ig
nijas, Bradke ſelta medali ſtud. theol. A.
bergs un Bradke ſudraba medali ſtud. the
G. Stryhers un ſtud. theol. T. Meyers
Widſemes; juriſprudenzijas fakultatê: ſtud.
R. Krauſe no Mogilewas; medizinas fakulta
ſelta medali ſtud. med. D. Riwoſchs no
tebſkas, ſelta Suworowa medali ſtud. pha
R. Kordes no Igaunijas un ſelta Kreſlaw
medali ſtud. R. Reichwalds; wehſtures-filolo
jas fakultatê: ſelta medali ſtud. ling.
G. v. Sablers no Wilnas un ſtud. hiſt.
Fehre no Tobolſkas, un fiſikas-matematikas
kultatê: ſelta medali ſtud. chem. R. Luters
Maſkawas un ſudraba medali ſtud. chem.
Gernhardts no Widſemes.

Kurſemes gubernas komiſija kara-klauſibas
iſlaiduſe ſchahdu ſludinajumu:
1) Wiſeem wihreeſcheem, kas 1867. gadâ
muſchi, 1888. gadâ jaeet pee loſeſchanas un
tam ja-iſpilda kara klauſiba (kara-deenaſta
art. 103).
2) Teem iſ muiſchneeku un ekſentu kahr
kas 1867. gadâ dſimuſchi, ja-apgahdâ, ja
to lihdſ ſchim jaw nebuhtu darijuſchi, tuhlit
zibas-rakſti par to, ka wini peerakſtiti pee ka
ſaſaukſchanas aprinka (art. 95, 96 un 97).

3) Teem, kas 1867. gadâ dsimuschi un peeder … pilsehtas draudsehm, … kas lihds schim jaw … nolikts, … winu pilsehtu teesahm (kas … peeder) jaissudojahs leezibas rakfti pahr … peerakstischanu pee sasaukschanas-aprinka. … winu luhgschanas rakfteem wineem ja-eesneedf … skolas atestis un dsimschanas sihme (art. 96 … 98). Bet Schihdeem, kuri pee Kursemes … peeder, pehz Wisaugstakâs pawehles no … februara 1876. g. (sk. 54. ukasa krahjumâ … 1876. g.), jaluhdf winu dsihwes weetas pilsehtu waj lauku pagastu waldes, lai teem isdotu … par winu peerakstischanos.

4) Teem, kas kara-deenestu ne tai sasaukschanas aprinkî, pee kura wini peerakstiti, bet zitâ … aprinkî wehlahs ispildit, tahda wehleschanahs wehlakais lihdf 15. janwarim 1888. g. … rakstu japeerahda, proti: teem, kas peeder … pilsehtu draudsehm un lauku pagasteem — … pilsehtas un pagasta waldei tapat tai no wineem wehletâ jaunâ aprinkî, kâ ari tanî aprinkî, kur … peerakstiti; bet muischneekeem un ekfemteem … wehleschanahs ar rakstu japeeteiz aprinka … komisijai kara-klausibas leetâs tik lab weenâ, … ari otrâ aprinkî (art. 119 un 120).

5) Wiseem pee pilsehtu draudsehm un lauku pagasteem peederoscheem familijas preekschneekeem … peeskaitais, tahm pilsehtas un pagastu waldehm, kur wini peerakstiti, par wiseem beidsamâ … laikâ winu familijâs notikuschahm pahrgroschanahm, bet it ihpaschi par peedsimuscheem un … mirruscheem bes nekahdas kaweschanas eesneegt … peerahdischanu lihdf ar dsimschanas un mirschanas sihmehm, lai familijas liftes, kâ peenahkahs, … par pahrtaisit un sastahdit. Tahda peerahdischana familijas preekschneekeem ja-isdara ari uf preekschu katru reisu tuhlit, kad kahda pahrgrosischana winu familijâs noteek. Bet polizijahm buhs tos familijas preekschneekus, kas newarehs peerahdit, ka wini scho pawehli ispildijuschi, sodit pehz likuma (sk. ukasu krahjumu no 1874. g. Nr. 126).

(Kurs. gub. aw.)

Kursemê pehdejâ laikâ bijuschi schahdi leelaki ugunsgrehki: Dobeles aprinkî 22. nowembrî nodega Wirzmuischas schkuhnis; skahde 1000 rbl. Tukuma aprinkî 27. nowembrî nodega Ofolmuischas rija ar kulamo maschinu un labibu; skahde 4500 rbl. Wentspils aprinkî Rukschu … saimneekam Blumbergam nodega rija; skahde 253 rbl.

No Jelgawas rakstâ „Lib. Ztgai", ka Kursemes … pehdejâ landtagâ nospreeduschi, eeteikt … [illegible] makfajumu turpinajumu preeksch …

Jelgawâ. „Kursemes tauschu skaitischanas panahkumu" III. dalas saturs, kâ „Mit. Ztg." … skaitischanas panahkumus pilsehtâs. … schihs III. dalas minetâ awise pasneedf dabus skaitlus par tauschu skaitischanas panahkumeem Jelgawâ. Is scheem skaitleem redsams, … skaitischanas laikâ bija Jelgawâ pawisam (kareiwjus eeskaitot) 28,531 eedsihwotajs, kuru … kopâ 14,626 wihreeschi un 13,905 seeweeschi. Pehz tautibahm toreis Jelgawas eedsihwotaji dalijahs te:

1) Wahzeeschu	4,242 w.,	5,033 s.,	kopâ	9,275
2) Kreewu	4,944 „	695 „	„	3,639
3) Latweeschu	4,052 „	4,614 „	„	8,666
4) Poļu	166 „	155 „	„	321
5) Schihdu	[illegible] „	3,264 „	„	6,295
6) Leischu	119 „	109 „	„	228
7) Daschadu	72 „	35 „	„	107
Kopâ	14,226 w.,	13,905 s.,	kopâ	28,531

No Jaunjelgawas. 15. dezembrî, kâ „B. W." … no, pee pahrzelamâs weetas eekrita kahdi 20 zilweki uhdenî; laimê, ka leelaka nelaime ne notika.

Is Jaunjelgawas apkahrtnes. Ari pee mums tagad eeraduschees „aisgahjeji", kureem dsihwe Kursemê apnikuse. Jaw kahdas desmit gimenes aisgahjuschas uf Twerâs guberniu un kahdas otras tik gatawojahs uf aiseeschanu. Bet waj aisgahjejeem sweschahs preeka deenas ussmaidihs, par to loti jaschaubahs. Jo, pirmkahrt, Schihds … kursas schahs leetas waditajs, kas tak (pilnigi bespartejiski runajot) no semkopibas neka daudf neprot un tad, otrkahrt, gandrihs wisi dewuschees zelâ, bes ka buhtu tuwaki eepasinuschees ar sawu nahkoscho tehwiju un tureenes apstahkleem, nedf ari ar teem laukeem, no kureem zere plaut selta graudus. Tagad seemas laikâ tak neweens ne wareja pamatigi pahrleezinatees no semes labuma, kas semkopjam wisuswarigakâ leeta. Nezeresim, ka wisi aisgahjeji sawâs zeribâs wilsees, bet leela dala laikam gan. Wismasakais zik lihdf schim sinams, tad jaw weens ir atnahzis atpakal.

(B. W.)

Dschuhkstes un Peenawas pagasteem pastahw apstiprinata uguns apdroschinaschanas beedriba, kurai jaw prahws kapitals. Scho wasaru sastahdija statutus krahschanas un aisdoschanas kasei un eesuhtija ministerijâ apstiprinaschanas dehl. Dehl mums truhkst semkopibas beedribas; bet zeram, ka ar laiku ari schi rasees. (B.)

Uhsineem. Schejeenas muischas laidarâ, … „ sino, 26. nowembrî ap pusnaktî isceh… … Sadega wisi lopi, lopu ehdamais un zita manta. Skahdi rehkinâ uf 29,000 rbl. Apdroschinats bijis; lopu ehdamais, lopi un zita manta par kahdeem 14,000 rubleem. No kam uguns zehlusehs, naw sinams.

No Kuldigas. 16. oktobrî kahdi 4 swejneeki kâ „B." sino, brauza laiwâ augschpus rumbas pa Wentu. Kâ runâ, tad diwi esot bijuschi eedsehruschees, un tapehz ari brauza loti tuwu krahzei. Paschâ widû strahwa norahwa laiwu no krahzes ar trim swejneekeem; weenam isdewahs uslehkt uf weenas no augschâ stahwoschahm akmenu tschupahm. Par laimi netahli no tureenas bija ziti swejneeki, kuri tuhlit peesteidsahs klaht un 2 nelaimigos isglahba; treschais jaw bija nogrimis. Isglahbtee bija tâ pahrnemti no bailehm un aukstuma, ka newareja nostahwet uf kahjahm un neschus bija janess uf mahjahm, kur ar ahrsta palihdsibu drihf iswesekojahs. Tapehz ka Wenta bija stipri uspluhduse, nebija eespehjams slihkoni atrast. Tikai 13. nowembrî swejneeki usgahja diwas werstes leijup rumbas nelaimigo un iswilka.

No Gramsdas sino „Lib. Ztgai" par kahdu tur 29. nowembra naktî notikuschu slepkawibu. Minetâ naktî kahds Latweeschu jaunekllis ar Leischu jaunekli tureenes basnizas krogâ bij dsehruschi brandwinu un pehz tam pirmais pehdejo starp krogu un basnizu nositis un lihki atstahjis turpat. Otrâ deenâ sslepkawa tapa apzeetinats kahdâ zitâ 8 werstes atstatâ krogâ un eesuhtits Aisputes pilsteesai. — Tureenes apgabalâ 21. nowembrî bijuse leela wehtra, kas maitajuse daudf salmu jumtus un kokus.

No Maskawas. Grafs L. Tolstojs sche dibinajis sahtibas beedribu. Katram, kas schai beedribâ eestahjahs, japarakfta nodrukats apsolijums. Schis apsolijums, ka Kreewu awisês lasams, skan tâ: „Atsihdami, kahds leels kaunums un grehks ir dserschana, mehs apakschâ parakstijuschees nolehmam: pirmahm kahrtahm nedsert nekahdus reibinoschus dsehreenus, ne brandwinu un wihnu, ne alu un metu; otrahm kahrtahm nepirkt un nepazeenit zitus zilwekus ar reibinoscheem dsehreeneem, un treschahm kahrtahm pehz eespehjas pamahzit zitus, sewischki behrnus un jaunekkus, zik kaitigi ir dserschana un kahdus labumus atnes sahtiba". Schai sahtibas beedribai jaw esot kahdi 60 beedru.

No Porchowas sino par schahdu behdigu atgadijumu: Semneeks Iwans Fedotows atnahza pee pagasta wezaka un schehlojahs par sawu dehlu Matweju, teikdams, ka winsch padewees dserschanai un mahjâs pahrnahzis, taisot troksni un nelaischot neweena meerâ. Wezakais atbildeja: „Tur es neka newaru darit, tu esi tehws, kapehz tu peelaid tahdu pahrgalwibu." Fedotows isstahstija, ka winsch gan mehginajis dehlu peerunat, bet tas winam ne-esot isdewees, jo dehls to sahzis dauzit. „Ta ir zita leeta, pagasta wezakais sazija, „kad winsch tew sitis, tad mehs winu eeliksim zeetumâ." Us pagasta wezaka pawehli Matweju eebahsa zeetumâ. Bet pehz mas minutehm eeraudsija, ka zeetums stahw leesmâs un pirms wehl wareja kahdus solus spert uguns dsehschanas dehl, jaw wisa ehka lihdf ar Matweju bija sadeguse. Zaur ko uguns zehlusehs, to wehl nesina.

Pleskawa. Tur nesen tika isdarita tauschu skaitischana. Pee skaitischanas israhdijees, ka Pleskawâ esot 23,488 eedsihwotaju, no kureem 12,520 wihreeschu un 10,968 seeweeschu.

Is Rigas.

Rigas pilsehtas domes kahrtigâ mehnescha sapulzê 14. dezembrî starp zitahm leetahm ari nahza schahdas pee pahrspreeschanas. Kareiwju kapsehtas paplaschinaschanai uf gubernatora peeprasijumu teek atwehlets blakus esoschais gruntsgabals kahdas 5000 kwadrata asu leelumâ. — Krasnogorkas tirgus plazscha pahrzelschana. Pilsehtas walde, eewehrodama, ka tagadejais tirgus plazis wisai knaps (tikai kahdas 240 kwadrata asis leels) un nemas wairs nepeeteek tagadejai wajadsibai, kâ ari eewehrodama to, ka no diweem apkahrtnes nama ihpaschneekeem peedahwata turpat tuwumâ grunts par peenehmigu zenu, 5 rbl. par kwadrata asi, leek preekschâ minetos gruntsgabalus pirkt, kas ap 1180 kwadrata asim leeli. Sapulze peenem scho preekschlikumu. — Pilsehtas walde sino, ka pehz scha gada budscheta atwehletais kredits preeksch eelu aptihrischanas, proti 18,000 rbl., jaw lihdf nowembra mehnesim isdots, tamdehl peeprasa kredita paleelinaschanu ar 3500 rubleem lihdf gada beigahm. Sapulze to atwehl. — Nabagu apkopschana un apgahdibas leetâ pilsehtas walde sino, ka nabagu pahrwaldibas preekschneeziba, newaredama istikt ar to preeksch tekoscha 1887. gada atwehleto kreditu (174,000 rbl.), peeprasijuse paleelinaschanu no 17,000 rubleem preeksch nahkoscha gada. Sapulze atwehleja 11,000 rublu, eewehrojot tagadejos geuhtos laikus. — Nodoklu uslikschana sweschpilsehtu tirgoneem. Pilsehtas walde issakahs schai leetâ schahdi: Preeksch tagadejo pilsehtas likumu eeweschanas … bijuse teesiba, no sweschpilsehtu tirgoneem nemt ihpaschu nodokli pilsehtai par labu. Pehz jauno likumu eeweschanas schi teesiba tikuse atnemta un daschi schai leetâ pee waldibas sperti luhgumi atraiditi. Tagad nu schis jautajums atkal esot aiskustinats, jo ministerija greesusehs pee daschadahm eestahdehm un ari pee Rigas birschas komitejas ar peeprasijumeem jeb usaizinajumeem, issazit schai leetâ sawas domas. Tad nu esot ari laiks, no pilsehtas puses issazitees un luhgt waldibu, lai atkautu uslikt ahrpilsehtneekeem pilsehtas kasei par labu leelakus nodoklus, neka paschu eemihtneekeem. Pilsehtas walde pehz tam leek preekschâ, luhgt waldibu, lai atkautu wiseem I. un II. gildes tirgoneem, kuri, nepeederedami pee Rigas tirgoneem, sche wed tirdsneezibas weikalus, uslikt pilsehtas kasei par labu diwkahrt tik leelus nodoklus, kahdus maksâ schejeenas tirgoni pehz wispahrigeem likumigeem nosazijumeem. Sapulze ar balsu wairumu peenem waldes preekschlikumu.

Par Jesus draudses mahzitaju, kâ „Rig. Ztg." sino, Rigas rahte esot usaizinajuse Jaunjelgawas mahzitaju J. H. Josephy.

Rigas kurlmehmo skolas skolotajs, T. Ettera kungs, kâ „Rig. Ztg." sino, aisejot atpakal uf Schweiziju un wina weetâ isredsets par skolotaju Blunka kungs, kas agrak bija par skolotaju pee Aleksandra skolas Jelgawâ.

Sinas is Rigas teesahm. Rigas rahtes kriminal-deputazija sawâ atklahtâ sehdê starp zitahm leetahm ari isspreeda schahdas, kuras atstahstam pehz „Rig. Tgbl.":

Algadsis Mikelis Tschigans, nosaukts par Grünbergi, ne-eewehrojot wina leegschanos, tika atsihts par wainigu, ka 25. junijâ Saku salâ kahdai nabaga kurlmehmai meitai nosadsis leetas, 4 rubli wehrtibâ. Saweenojot ar to sodu kopâ, ko tam Jelgawas magistrats 12. oktobrî nospreedis par pases wiltojumu, apsuhdsetam peespreeda 6 mehneschus zeetuma.

Tirgotajam Michaelam Solodowam par to, ka pagahjuschâ gada 24. dezembrî seemas-swehtku tirgû isdewis wiltotu rubla papiri, peespreeda 2 mehneschus zeetuma.

Kalpone Anna Walwer atsinahs, ka 2. oktobrî sawai kundsei, kolegiju rahteenei von Svenson un winas pansionareem nosaguse daschadas wehrts leetas, kuras wina wehlaki atdewuse, dabuja spreedumu uf 5 mehnescheem zeetuma.

Adalbertu Rosenthalu, kas 28. majâ Permas guberna sakerts kâ bes pases blandonis un uf Rigu atsuhtits, bet kura issazijums, ka esot Rigas pilsonis, ne-israhdijahs par pateesu, noteesaja uf weenu gadu arestantu rottâ waj zeetumâ un tad uf apmeschanos Austruma-Sibirijâ.

Mahrtinam Sarinam un Lihsai Glaeser, kas 2. februarî Daugawas tirgû bija tirgojuschees ar par daudf masahm siwtinahm, par to nospreeda katram 40 rublus naudas strahpes jeb 12 deenas arestes.

Meesneekam Mahrtinam Germanim, kura skahrnôs 7. julijâ bij atrasti samaitajuschees galas gabali un netihritas kustonu eekschas, par nekahrtibu un nespodribu pahrdotawâ peespreeda 10 rublus strahpes naudas jeb diwas deenas arestes.

Jahnim Timmermanim, kas 5. julijâ nebij paklausijis Rigas-Bilderinu dselsszela fargam un stanzijas preekschneeku darbigi bij eewainojis, peespreeda 10 deenas arestes.

Atslehdsneeka seewai Annai Brit peespreeda 14 deenas arestes par to, ka pagahjuschâ gada 15. nowembrî Johannam Kirsteinam, kas sawâ nodabâ bija gahjis gar winas dsihwokla durwim, uslehjuse uf galwu naktstrauka saturu.

Sahdsibas. Wehschu eelâ Nr. 5 dsihwojoschais, pee Brigu muischas peerakstitais semneeks Jehkabs Lapinsch 7. dezembrî pasinoja Peterburgas Ahrrigas 1. kwartala pahrwaldei, ka is wina neaisslehgta dsihwokla starp 2. un 5. dezembri nosagtas daschadas leetas, 47 rublu 53 kap. wehrtibâ. — Leelâ Maskawas eelâ Nr. 56 dsihwojoschâ Teofile Meschkerewa un Palisadu eelâ Nr. 10 dsihwojoschais Schihds Markus Berlows pasinoja weetigai polizijai, pirmâ, ka naktî no 9. uf 10. dezembri is winas kastes, kura atradusehs ar preekschkarinamu atslehgu aisslehgtâ schkuhnî, Palisadu eelâ Nr. 10, sehtâ, zaur pakaltaisitu atslehgu nosagtas daschadas drehbes un wescha, par 143 rubleem, un otrs, Markus Berlows, ka tanî paschâ naktî is otra aisslehgta schkuhna, kursch atrodahs tanî paschâ sehtâ, zaur preekschkarinamas atslehgas uslauschanu winam nosagtas daschadas drehbes, pa wisam 40 rublu wehrtibâ.

Pasascheeru fuhrmaneem Nr. 192 un 421, Andrejam Gabrik un Dahwim Polps, un Nr. 333, kuri runâ tikai latwiski un neprot nedf Kreewu nedf Wahzu walodas, Rigas wezakais polizijmeistars pehz fuhrmanu amata nosazijuma 3. paragrafa Rigâ aisleedsis braukt.

Laupischana. Auglu eelâ Nr. 4 dsihwojoschai, pee Doles pagasta peerakstitai Martai Weizenberg 6. dezembrî Suworowa eelâ, uf platscha eepretim Augku eelai usbruka 5 nepasihstami jauni zilweki, kuri winu pagahsa gar semi un winai ar waru atnehma … sudraba … dosi un gredsenu, kas ta… leetas bijuschas 9 rubl…

Atrasts nedsihws behrns. … Kehnin-eelâ Nr. 9 atrodoschâ namâ kahds dsihwokli pee kalpones sem galwas spilwena atrada lupatâs eetihtu jaunpeedsimuscha behrna lihki. Pehz mahtes isskaidrojuma wina to nakti djemdejuse nedsihwu. (R. P. P. A.)

Is muhsu weesigâs sadsihwes.

„Rigas Latw. Beedriba".

Swehtdeen, 20. dezembrî sch. g., teatris. Benesiz-wakars, isrihkots no wisa teatra personala, teatra korim par labu. Pirms: „Naudas maiss is Kalifornijas", leela dseedaschanas luga ar danzoschanu no Adolf Müllnana un R. Piaweneeka. Pehz tam sahkahs: benesizes balle. Sahkums pulksten 7 wakarâ.

„Pawasara beedriba".

Taî paschâ deenâ Seemas-swehtku eglite. Pehz tam deja.

Latweeschu teatris.

Swehtdeen, 13. dezembrî, israhdija uf muhsu skatuwes diwas lugas: „Pahrmihtee mehteli" un „Peewiltais augkotajs." Abas lugas ir jaw israhditas. Pirmâ luga „Pahrmihtee mehteli" ir satura sinâ loti weegla, joki te it kâ is gaisa sagrahbti. Ja kahds darbs jeb joks nesa-eetahs ar ikdeenischkeem dsihwes atgadijumeem, ir, kâ mehdf sazit, pahrdabigs, pahrspihlats, tad wajaga it weenkahrschi to uskraut kahdam Amerikaneetim, kas ir wihrs, kâ nastu nesejs ehselis, kas war isdarit pat ne-isdaramas leetas! Tâ ari schihs lugas rakstneeks lugu kapteini Brandi, kâ ihsto lugas waroni, apsihme it weenkahrschi par „Amerikaneeti", un nu tam ir brihw taisit pat wisprastakos jokus! Tapat ari nemas naw saprotams, waj jaunâ dailâ atraitne Julija tahdam gekim, kahds top sen Dambeks tehlots, sawu roku sneegtu. Spehlets tika peeteekoschi.

Otra luga „Peewiltais augkotajs" jeb „Brasch' sehni" tehlo ahrsemes studentu dsihwi. Kaut gan joki ir sekli, tomehr wini spehj publiku pasmihdinat. Leelakos lawrus schinî lugâ gan ispelnijahs Brigader kundse un Almentin jaunkundse, kurai pasneedsa krahschnu buketi. Lepschewiza kgs kâ Antons spehles sinâ newareja buht dedsigaks; tomehr winsch ar sawu kreetno dseedaschanu apsedsa schihs wajibas. It brangi mums patika Dubur kga Felahrs. Seemzeescha kga augkotajs Sebastians Kneebis bija branga figura. Ja schis kungs ilgaki uf skatuwes nodarbosees, tad no wina isnahks it kreetns tam lihdsigu rakstura tehlotajs. Apmeklets bija mehreni, kas gan zaur to isskaidrojahs, ka wakaru preeksch tam daudsi bija uf lunga walara bijuschi.

—ll.

Tirgus sinas.

Rigâ, 19. dezembrî 1887. g.

Lini turahs pa 39—41 rubl. birkawâ, bet kroni …

Kanepaji klusu, pee kar… pahrwest atturahs.

Kanepes meerigaki; pehz tam tad masums par 112 kap. pudâ par schahwetu sehklu fallihbâ. Tagad algadahs ari ziti atdeweji par scho zenu.

Linsehklas pihku kronis par 9 rbl, muzâ ne-atraka nehmeju. (Peewests lihdf schim 25,547 maisu.)

Linsehklu brahkis ari bes prasijumeem.

Kweeschi sihkâs partijâs turejahs pee lihdsschinigahm zenahm.

Rudsi loti klusu. Weetigâ preze zehrlama pa 63 kap. un uf janwara nodoschanu pa 64 un 63 kap. pudâ, rehkinot pehz 120 mahrz. smaguma.

Ausas semakahs sortes dabujamas par 57 kap., labâ widus preze — par 58—59 kap.; augstakahm sortehm truhkst nehmeju.

Meeschi wehl turahs zenâ, bet nolihgumi greesijahs tikai ap masumeem.

Deewa-kalposchana Rigas basnizâs.

Swehtdeen, 20. dezembrî 1887.

Jehkaba basnizâ:	Spred. plkst.	10	wahz. mahz. Holst.
	„ „	12	igaun. mahz. Zinck.
Petera basnizâ:	„ „	10	w.-mahz. Dr Lütkens.
	„ „	6	mahz. Hellmann.
Domes basnizâ:	„ „	10	w. mahz. Gaehtgens.
	„ „	2	mahz. Tilling.
Jahnu basnizâ:	„ „	9	w.-m. Bergich.
	„ „	3	w. mahz. Berneholz.
Gertrudes basnizâ:	„ „	10	wahz. mahz. Hellmann.
	„ „	½2	latw. mahz. A. Walter.
Jesus basnizâ:	„ „	½10	latw. mahz. Fromm.
Mahrtinu basnizâ:	„ „	½10	latw. mahz. Kaehlbrandt.
Trihsween. basnizâ:	„ „	10	latw. mahz. Griem.
Pahwila basnizâ:	„ „	½9	latw. mahz. C. Walter.
	„ „	11	wahz. mahz. C. Walter.
Reformatu basnizâ:	„ „	10	mahz. Ilen.

Naudas-papihru zena.

Rigâ, 17. dezembrî 1887.

Papihri.	mahf.	prasija.
Pusimperials	9.17	9.20
5% bankbiletu 1. islaidums	99⅛	99⅜
5% „ 5. „	97⅞	98
5% inskr. 5. aisnehmums	—	—
5% Austruma isnehmums no 1877. gada	97¼	—
5% „ „ 1879. „	97¼	97½
1. 5% Kreewu prehm. aisnehmums	275¼	276
2. „ „ „	248¼	249¼
5% konsol. 1871. gada aisnehmums	164	—
Obef. pilf. hipoteku bankas 5½% obligazijas	—	99¼
Kreew. sem. kred. 5% kihlu-sihmes	—	167
6% Charkowas semst. kihlu-sihmes	101½	102
6% „ „ „	—	95
Rigas kom. bankas akz.	—	—
Rigas Dinaburgas dselsszela akzijas	175	—
Dinaburgas-Witebskas dselsz. akz.	—	199
Warschawas-Teresp. dselsszela akzijas	—	—
Rib.-Bolog. dselsszela akzijas	84½	85
Gräsi-Zarizinas dselsszela akzijas	161	161½
Baltijas dselsszela akzijas	—	—
Leel. Kreewijas dselsszela akzijas	—	103¼
5% Rib-Bolog. dselsszela obl.	—	—

Berlines birscha.

29. (17. dezembrî) 1887.

		Deena eepreeksch
Kreewu kredit-bil. par 100 rubl. kasâ	176 90*)	176 10
„ „ „ „ 100 rbl. uf [illegible]	175	175 50
„ „ „ „ 100 rbl. uf [illegible]	174 75	175 —

*) 1 malsts-marka — 56,75 k.

Tendenze preeksch Kreewu naudas papireem: apstiprinata.

Jaunakahs sinas.

Deenas pawehle Rigas pilsehtas polizijai. 8. dezembri dabuju no Widsemes gubernas waldibas rakstu sem Nr. 8037, ar schahdu saturu:

Widsemes gubernas waldiba, weenprahtibâ ar schurnali no 17. nowembra sch. g. sem Nr. 1012, zaur scho pasino, ka schihs pahrwaldes sehdê 7. nowembri sch. g. tika pahrspreests jautajums par atestatu isdoschanas likumigu nodibinaschanu, kuri aisstahj nospreedumus dehl usnemschanas sabeedribâ, kà ari par uftureschanahs sihmju isdoschanu Schihdeem Rigâ no Rigas kahalas puses, pee kam eewehrojot to: 1) ka pehz nodoklu likuma V. sehj. 280. art. un likumu swoda pilsehtu likumu IX. sehj. 1508. art. tanis pilsehtâs, pee kurahm Schihdi peerakstiti, tee ari ir tureenes sabeedribas lozekli, tà tad ne-istaisa sewischku sabeedribu, 2) ka pehz 19. dezembri 1844 apstiprinatà nosazijuma par Schihdeem wisâ walsti notikuschàs kahala atzelschanas, preeksch Rigas pilsehtas ir atwehlets isnehmums, kur, kà peesihmê pee mineto nodoklu likuma 280. art. un pilsehtu likumu 1508. art. isskaidrots, dehl naudas peedsihschanas un dehl pahrwaldibas nodoklu samaksas zaur galwas naudu un rekruschu nodokleem, tagad tikai wehl peerehkinama korobkas nodoklu samaksa un isleetaschana, is weetigo Schihdu skaita teek iswehleti 3—5 pilnwari, kuri istaisa kahalu, kura peenahkumi ir nolemti likumu swoda II. sehj. 2. dakas 827—882. art. (nosazijumôs preeksch zittautneekeem) un ka tahdâ wisê kahalam pehz likumeem nepeekriht nekahdas teesibas isdot atkaujas dehl usnemschanas waj atlaischanas, kà ari dehl ufturas sihmju isdoschanas; 3) ka pehz likuma swoda IX. sehj. 1. grahmatas 521. un 550. art. sisd. no 1876. g.) atlauja dehl usnemschanas un atlaischanas, dehl pilsehtas sabeedribas lozeklu peerakstischanas un israkstischanas us zitahm pilsehtahm teek isdota no pilsehtas un sewischki pilsehtu sadraudsibahm, kamehr pati eerakstischana un pahrrakstischana teek isdarita no kameralpalata, bet pehz Wisaugstaki 26. martâ 1877 apstiprinato nosazijumu 21. art. (par pilsehtu likumu leetaschanu Baltijas gubernu pilsehtâs) pases un uftureschanahs sihmes, kà ari atwakinajumu sihmes no teem pastahwigeem eedsihwotajeem, kureem tahs pehz wispahrigeem likumeem naw jadabu no peederigahm pilsehtu eestahdehm waj weetigahm rentejahm, teek isdotas no pilsehtas waldes tomehr mineto dokumentu isdoschana pahrejeem eedsihwotajeem lihds tahlakeem sewischkeem nosazijumeem us pastahwoscho likumu pamata, t. i. preeksch tahm personahm, kuras peerakstitas pee pilsonu oklada, paleek nodoklu waldes pahrsinâ; 4) ka familijas listu weschana un dehl kara klausibas ispildischanas eesauzamo listes pehz Rigas pilsehtas waldei no 8. julija 1886 sem Nr. 6743 pasinotà eekschleetu ministra raksta no 6. julija 1886 sem Nr. 4092 peeder pee Rigas pilsehtas waldes peenahkumeem un ka us tahdu wihsi schee peenahkumi atteezahs ari us Schihdeem; 5) ka, eewehrojot wisu sche isskaidroto, schimbrihscham Rigâ pastahwoschà usnemschanas un atlaischanas sihmju waj tam lihdsigu attestatu, kà ari wisadu ufturas sihmju isdoschanas wihse no kahala puses, ja-atsihst par nelikumigu, — gubernas walde nolehmuse: Rigas nodoklu waldej pasinot, ka no schi laika sahkot dehl pee Rigas peerakstitu Schihdu maspilsonu peerakstischanas waj pahrrakstischanas ir wajadsiga Rigas nodoklu sabeedribas lihdsdaliba, kurai peenahksees taisit spreedumu par usnemschanu waj atlaischanu, un nodoklu waldei usdot, ka lai turpmak, no 1. janwara 1888 sahkot, us wispahriga pamata, pee Rigas peerakstiteem Schihdu maspilsoneem jaisdod uftureschanahs sihmes, un 6) sche isskaidroto pasinot Widsemes kameralpalatei un Rigas pilsehtas waldei, bet Rigas wezakam polizijmeistram un Rigas kahalam darit sinamu un beidsamam peekodinat, ka tas par katru winam likumigi atwehletas kompetenzes pahrkahpschanu tiks saukts pee kriminal-atbildibas.

To pasinoju polizijas eerehdneem dehl eewehroschanas un wajadsigas ispildischanas.

Rigas wezakais polizijmeistars: **Wlasowskis.**

Walmeera. Widsemes gubernators atkahwis Peterim Skrastinam atwehrt grahmatu drukatawu Walmeerâ.

Telegrafa sinas.

Berlinê, 16. dez. Keisars peenehma no Peterburgas atbraukuscho grofu Peteri Schuwalowu; weblak ari keisareene winu peenehma audienzê.

Londonâ, 12. dez. Gladstons Dowerê wakar runaja atklahtu runu, issazidams zeribas, ka meers us labu laiku tiks ufturets.

Belgradê, 16. dez. Liberaku un radikalu starpâ izzehluschos kildu dehl ministru krihse tapuse jo nopeetna. No jauna gada (pa wezam stilam) te isnahks awise „Leel-Serbija", kura puhlesees par wisu Serbu saweenoschanu weenâ walsti.

Sofijâ, 16. dez. Sobranje apstiprinaja lihgumu par Rihta-Rumelijas meslu samaksaschanu Turzijas paradu dewejeem un usdewa Bulgarijas waldibai, isrihkot 50 milj. franku leelu aisnehmumu preeksch dselszeleem.

Ihpaschneeks un isdewejs: Ernst Plates.
Atbildoschais redaktors: Dr. phil. Arnold Plates.

Lihds 18. dezemb. atnahkuschi 2300 kugi; aisgahjuschi 2317 kugi.

S l u d i n a j u m i.

Nahwes sina.

Radeem un draugeem ta sehru wehsts, ka mans laulats draugs, muhsu tehws un weztehws

Heinrich Jakobsons

sawâ 84. dsihwes gadâ, nakti no 13. us 14. dezembri sch. g., pehz ihsas slimibas aissaukts Deewa preekschâ un tapa 18. dezembri sch. g. Pinku Sw. Nikolai kapôs paglabats.

Apbehdinatu pakalpalizeju wahrdâ:

F. C. Jakobsons.

Ar pasinoschanu, ka

pagastu nodoschanas

par 18⁸⁷/₈₈. g. preeksch Pinku pag. 4 r. 80 k, Beberbek 4 r. 20 kap. un Pinku mahz. pag. 3 r. 40 kap. aprehkinatas, top schejenes ahrpus pagasteem dsihwodami lozekli zaur scho usaizinati sawas nodoschanas ihsakâ laikâ sche eemaksat. Tapat top wisas zeenijamas polizijas waldes pasemigi luhgtas schejenes lozeklus bes usrahdischanahm ne ilgaki ka lihds 1. janwarim 1888 g. peeturet, bet bespastigos sche issuhtit.

Pinku teesas namâ, 23. nowembri 1887. g.
Pag. wezakee: F. Leithan.
(Nr. 951.) „ M. Dsilne.
M. Bennusch.
1 Pag. skrihw.: F. C. Jacobsohn.

Lehtas

krahsu kastes,
krahsoschanas grahmatas,
tehrauda spalwas,
tehrauda spalwu kahtini,
spalwu kastes,
sihmoli,
griffelu etwijas,
krahsu sihmoli,
penells,
spalwu naschi,
sihmolu spizejamee,
portmanejas,
papeterijas

u. t. t. preeksch behrneem, peedahwâ rakstamo un sihmejamo pretschu pahrdotawa, daudsumâ un masumâ un konto grahmatu fabrika

August Lyra.

Preeksch

seemas-swehtku dahwanahm

peedahwaju is sawa bagata krahjuma labi reguletus **pulkstenus,** kà ari **kehdes,** atslehgas un **brelokus.**

Selta- un sudraba-leetas,

kà: glihti isstrahdatus **gredsenus, auskarus, broschas, aprozes** u. t. pr.

Laulajamee-gredseni
wisadâ leelumâ krahjumâ.

Reparaturas teek us to ahtrako isdaritas.

Wairakgadiga apgalwoschana. Lehtakas zenas.

L. Rosenthal,
pulksten-taisitaju meistars,
pulkstenu un selta-leetu pahrdotawa,
13 Sinder-eelâ 13.

Matu-kehdes, garas un ihsas, ar un bes selta un sudraba apkalumeem teek wisihsakâ laikâ pagatawotas.

Linu pakulu dsijas

is Kursemes wehrptuwes, **pahrdod** par fabrikas zenahm **Theodor Ahl,**
1 Suhku-eelâ Nr. 10.

Wisadas bildes

teek **eerahmetas** un **plakati** us bersa papihra **uswilkti** un **lakereti** pa wislehtako zenu Aleksandra-bulwari Nr. 1, 5 trep. aug.

Apstellejumi teek peenemti: Eekschrigâ: Aleksandra-bulwari Nr. 1, **A. Kulikowski** k. tapetu bodê un **Ernst Plates** kga drukatawâ pee Petera basnizas; Peterb. Ahrrigâ: Aleksander-eelâ Nr. 19, **L. Friedrich** kga papiru bodê.

C. Buschmanns, tilta galâ, Almenu un Grahwju eelu stuhri Nr. 9, Rigâ, usnemahs wisadas harmonikas, kà: Herophomas, Aristonas, spehlejamas kastites u. t. j. pr. par it lehtahm zenahm islabot.

Pilsehtas skolu kolegija.

Rigas pilsehtas skolu kolegija zaur scho dara sinamu, ka tahs personas, kuras preeksch 1888. gada 1. pusgada grib isluhgt

brihwskolu pilsehtas elementarskolâs,

sawi luhgumi, ar mahzitaju apleezibahm, ja-eesneeds pee pilsehtas waldes notara **Arenda Buchholz** kga, pilsehtas waldes lokalâ, leelajâ Kehninu eelâ Nr. 5, nedelas deenâs no 2. lihds 15. janwarim 1888, no pulkst. 9 lihds 11 preeksch pusdeenas.

Rigas pilsehtas skolu kolegijâ, dezembri 1887. 2

Ludw. A. Schweinfurth'a

filiale

Grehzineeku- (Sünder-) un Marstal-eelu stuhri,
hipoteku beedribas namâ,
peedahwâ zeen. publikai sawus labos wihnus par mehrenu zenu, kà:

schampanji,

pascha fabrikazijas daschadâs sortês,

Kreewu sarkanos un baltos wihnus, Bordo wihnus, Spaneeschu un Portugiseeschu wihnus, Reina un Moseles wihnus, Ungaru wihnus, Anglu ihsto porteru, rumu, konjaku un araku, ahrsemes likeerus,

smalkako Maskawas atschischtschenu no Koschelewa,

bes tam wehl schahdâs pahrdoschanas weetâs:

Rigâ pee **A. Hjordt** kunga, Aleksandera eelâ Nr. 99, Anspach namâ; **Dubultôs** pee **Th. Christlieb** kunga, pee tirgus platscha, Heß namâ; **Majorôs** pee **A. Horn** kunga, Horn'a weesnizâ; **Slokâ** pee **Jakob Stuhl** kunga.

Ludw. A. Schweinfurth'a
schampanju fabrika,
Minsterei eelâ Nr. 10, pascha namâ.

Louis Lundmann un beedr.

wihnu-pahrdotawa,

Kalku- un Walnu-eelu stuhri Nr. 20/2,

peedahwâ

Kreewijas un ahrsemes wihnus,

konjaku u. t. pr.

Bes tam wehl

pahrdoschana par pagraba zenahm

atrodahs

pee **E. Arnal** kga, leelâ Sinder-eelâ Nr. 20;
„ **T. Hanschkinewitz** kga, Kalnazeema eelâ Nr. 4;
„ **T. Drommert** kga, Marijas eelâ Nr. 59;
„ **S. M. Jeffet** kga, leelâ Aleksander eelâ Nr. 20, 1

un **noguldîtawâ,** leelâ Maskawas eelâ Nr. 39.

Grunts gabals,
600 lihds 800 kwadrat-asu leelâ, jeb ari jaunbuhwela mahja ir lehti pahrdodams Jelgawas Ahrrigâ, masâ Lehger-eelâ Nr. 141a, dselszela tuwumâ. 1

Noguldîtawa,

ar 3 istabahm, ir lehti **isihrejama** Suworow-eelâ Nr. 91.

Tas jaw 30 gadus wisâs Eiropas walstis slaweni pasihstamais un us Parises, Wihnes un Minchenes isstahdehm usslawetais

Anglu giktsaudeklis

zaur sawu pahrsteidsoscho dseedeschanas eespehju pret reimatisma sahpehm wisâs meesu dalâs, pret kaulu sahpehm (gikti), netikai rokâs un kahjâs, bet ari pret galwasgikti, nerwu sahpehm, issiminateem un sasyeesteem lozekleem, ausu schnahkschanu, ihsi sakot wisâs zaur sa-auksteschanos, welkoschu wehju u. t. pr. izzehluschâs slimibâs, no kehnischkas Anglu, Ungaru, Bairijas un Wirtembergas waldibahm patentets un konzesets.

Slawenais ahrsts Dr. Hufelands saka sawôs medizinas rakstôs: „Ir diwas slimibas, pret kurahm ahrstu siniba welti leekahs meklejuse sahles: schihs slimibas ir galwasgikts un podagra." Schis lihdseklis ir atrasts augschâ mineto giktsaudekli leetojot un tas teek pahrdots pakâs par 1 rubl. un preeksch gruhtakahm slimibahm par 2 rubl. pakâ un ir dabujams giktsaudekla ihpaschneeka un fabrikanta Oskar Goertchen apteeku pretschu magasinê, Peterburgâ, Kasanskajâ Nr. 37, jeb ari: **Rigâ pee Alfred Th. Busch,** Maskawâ pee R. Köhlert un beedr., Astrachanê pee A. R. Kern, Woroneschâ pee L. M. Aleinikow. Preeksch peesuhtischanas par pasti japeeleek 50 kap.

Pateizibas raksti no augstakahm Kreewu un firstu personahm, kuras us kara-lauka reimatismu dabujuschas un kurahm ne Karlsbades, ne Teplizes weselibas awoti naw warejuschi palihdset, bet tikai zaur giktsaudekli weseli palikuschi, ir giktsaudekla ihpaschneeka Oskar Goertchen magasinê, Kasanskajâ Nr. 37, zeen. publikai islikti dehl eeskatischanas.

Sina.

Sklidas (skrinskoras) jeb **ledus-kurpes** preeksch **wihreem, seewischkeem** un **behrneem,** tà aridsan **Pinnu semes federu** un **Amerikas semes patentes** jeb **Halifaks sklidas,** kuras **bes siksnahm** pee **sahbakeem** un **kurpehm peeslehdsamas, garas, ihsas** un **platas sklidu** jeb **skrinskoru siksnas is gresnahm ahdahm sataisitas,** teek **wairumâ** kà par **masahm dalahm** pahrdotas

tai weenteesigâ wisuwezakâ un gruntigâ

J. Redlich

Englischu magasinê.

Weeniga pahrdoschana Kengeraga fabrikas

linu un pakulu dsiju,

kà ari **balinatu** un **nebalinatu audeklu,** wiss no loti teizama labuma, **pa lehtakahm fabrikas zenahm** pee

R. John Hafferberg, Rigâ,

Kungu eelâ Nr. 12, ee-eeschana no Suhku eelas. 10

Atkalpahrdeweji dabu lehtaki.

J. Kasimira

grahmatu- un rakstamu-leetu pahrdotawa,

Eekschrigâ, Walnu eelâ Nr. 11, Kalku eelas stuhra namâ,

peedahwâ zeen. publikai kà dahwanas

us preezigeem seemas-swehtkeem:

bihbeles un **jaunas testamentes, Dseesmu-, Spredìku-** un **Luhgschanas-grahmatas** leelâ iswehlê; **stahstu-, pasaku-** un **bilschu-grahmatas** preeksch behrneem un pee-augusch eem. Tad wehl peedahwaju sawu

Lasamo bibliotehu,

kur par mehrenu maksu war katris derigi garos seemas wakarus pawadit.

Laimes wehlejumu kahrtis leelâ iswehlê. **Pukoti pastes papiri, kuwerti, rakstams papirs, spalwas, kabatas grahmatinas, tintes** u. t. pr.

Wisi kalendari 1888. gadam.

Apstellejumu un sludinajumu peenemschana us wiseem eekschsemes laikraksteem.

Ar augstzeenibu

J. Kasimirs.

„Mahjas Weesis"

manâs grahmatu pahrdotawâs Jelgawâ un **Bauskâ** sanemot maksahs ar wisu peelikumu **diwus rublus** par gadu.

H. Allunans. 1

Salaspils labdaribas beedriba
isrihkos 26. dezembri sch. g.
Kuppe kga mahjâ

weesigu wakaru.

Manâ bilschu- un grahmatu-drukatawâ, burtu-leetuwê un Latweeschu grahmatu pahrdotawâ Rigâ, pee Petera basnizas, war dabut

Dseesmu grahmatas

wisadôs eesehjumôs,

kà: papihra, kalito, ahdas un sawta wahkôs, ar wisadeem isrotajumeem, sahkot no 1 rbl. lihds 8 rbl. gab.

Ernst Plates.

Ahrstu un konsulentu kungeem
peedahwâ

Agendu grahmatas

preeksch peesihmejumeem preeksch katras deenas us nahkoschâ 1888. gada ar preekschâ drukatahm deenahm, rakstamo un sihmejamo pretschu pahrdotawa un konto grahmatu fabrika

August Lyra.

Prima Maskawas miltus

I. sorti 1 rbl. 40 kap. podâ,
II. sorti 1 rbl. 30 kap. podâ,
Rostowas miltus . . 1 rbl. 20 kap. podâ,
Oreles „ . . 1 „ 10 „ „
Kursemes „ I. sorti . . 90 „ „
„ „ II. „ . . 50 „ „
kà ari **Kweeschu-klijas** 1 rbl. 30 kap. par 100 mahrz. pahrdod

H. R. Borchert'a
miltu-magasina,
leelajâ Minz-eelâ Nr. 7.

Loti labus kartufelus,

oschlapinas, pahrdod 80 kap. puhrâ **Schultz un beedr.** miltu noguldîtawa, Jaun-eelâ Nr. 24.

Laba mahja,

tuwu pee Skrihwer stanzijas, (Römershof) ar 50 puhraweetahm aramas semes un labahm plawahm, teek us 12 gadeem us renti atdota. Mahja peeder kahdam skolenam.

Tuwakas sinas dabujamas turpat Skrihwer stanzijâ, Dahbolkrogâ pee J. Lihdak kga.

Pirtes-slotas

teek pirktas un labi samaksatas pee kara sitaleem, Uhdens eelâ, pirtê.

Дозволено цензурою. — Рига, 18. декабря 1887. г.
Drukats un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drukataja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigâ, pee Petera basnizas.
Печатать разрѣшается. Рижскій Старшій Полицiймейстеръ Власовскій.